

SCHOOLWERKPLAN

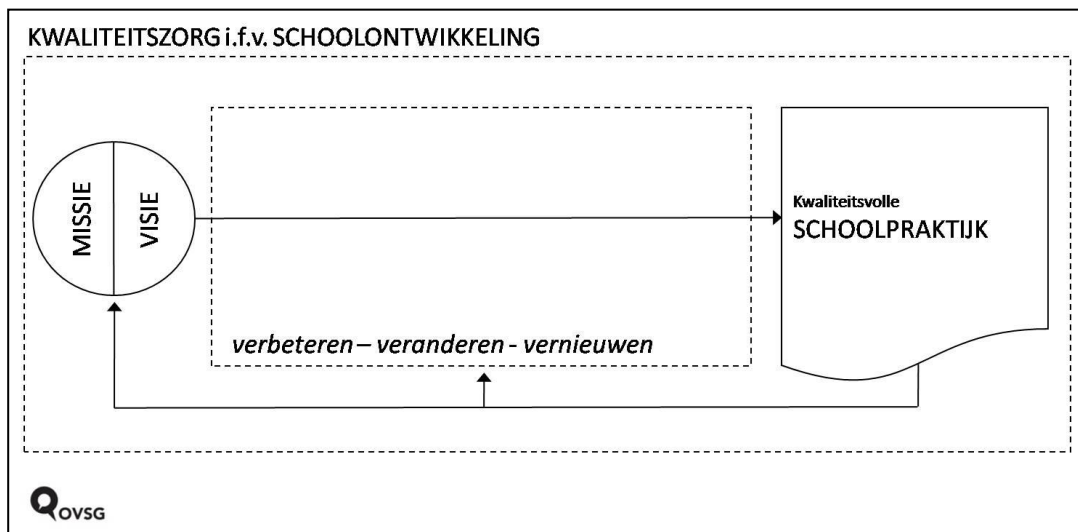
decretaal minimaal

Inhoud

<u>Het decreet basisonderwijs</u>	2
1. Het pedagogisch project	3
1.1. Gegevens met betrekking tot de situering van de onderwijsinstelling	3
1.2. Fundamentele uitgangspunten	4
1.3. Visie op basisonderwijs	5
2. Organisatie van de school en indeling in leerlingengroepen	7
2.1. Aanwending van het lestijdenpakket	7
2.2. Indeling in leerlingengroepen	7
3. Evaluatie en rapportering	8
3.1. Evalueren	8
3.2. Rapporteren	8
4. Voorzieningen voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de samenwerkingsvormen met andere scholen van gewoon en/of buitengewoon onderwijs	9
4.1. Voorzieningen voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn	9
4.2. Samenwerkingsvormen met andere scholen van gewoon onderwijs en/of buitengewoon onderwijs	9
5. De wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	10
5.1. Fundamentele uitgangspunten	10
5.2. Contextgegevens	10
5.3. Zorgbeleid	13

Het **decreet basisonderwijs** van 25 februari 1997 bepaalt in artikel 47 dat een schoolwerkplan minimaal onderstaande 5 luiken moet bevatten:

1. de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van **fundamentele uitgangspunten** dat door het **schoolbestuur** voor de school wordt vastgelegd
2. de **organisatie** van de school en voornamelijk de indeling in **leerlingengroepen**
3. de **wijze** waarop het **leerproces** van de leerlingen wordt **beoordeeld** en hoe daarover wordt **gerapporteerd**
4. de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen **met een handicap of die leerbedreigd** zijn, inclusief de **samenwerkingsvormen met andere scholen** van gewoon en/of buitengewoon onderwijs
5. de **wijze** waarop de school via haar **zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid** werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen met continu oog voor **kwaliteitszorg**

1. HET PEDAGOGISCH PROJECT

Het pedagogisch project bevat 3 elementen:

- 1.1. Gegevens met betrekking tot de situering van de onderwijsinstelling
- 1.2. Fundamentele uitgangspunten (eigen **mens- en maatschappijvisie**)
- 1.3. Visie op basisonderwijs (eigen **kind- en schoolvisie**)

1.1. Gegevens met betrekking tot de situering van de onderwijsinstelling.

Onze school is een basisschool die behoort tot het officieel gesubsidieerd onderwijs en deel uitmaakt van de Scholengemeenschap 1080 (SG 1080).

Het schoolbestuur is het gemeentebestuur van Sint-Jans-Molenbeek.

- ✓ Als openbare instelling staat onze school open voor **alle** kinderen, welke ook de levensopvatting van de ouders is.
- ✓ De vrije keuze van de levensbeschouwelijke vakken is gewaarborgd.
- ✓ Het pedagogisch project bepaalt de aard van het onderwijsaanbod binnen onze school. Van de leraren wordt geëist volgens de richtlijnen van dit pedagogisch project onderwijs te verstrekken. Alle andere participanten worden verondersteld dezelfde opties te onderschrijven of het pedagogisch project te respecteren.
- ✓ Beslissingen inzake gemeentelijk onderwijs, rekening houdend met de vigerende onderwijswetgeving, behoren tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Het gemeentebestuur, als schoolbestuur, heeft dus een verregaande autonomie inzake vormgeving en inhoud van haar gemeentelijk onderwijs. Het pedagogisch project geeft vorm aan deze autonomie.

1.2. Fundamentele uitgangspunten

Als SG 1080 hanteren we 10 fundamentele uitgangspunten.

Onder fundamentele uitgangspunten wordt verstaan : principiële houdingen die men heeft t.a.v. **mens en maatschappij**. Deze 10 uitgangspunten hebben een directe invloed op hoe men over opvoeding en onderwijs denkt binnen de SG 1080.

1. Openheid

De school staat ten dienste van de gemeenschap en staat open **voor alle basisschoolkinderen**, ongeacht hun filosofische of ideologische overtuiging, sociale of etnische afkomst, sekse of nationaliteit.

2. Diversiteit

De school vertrekt vanuit een positieve erkenning van de diversiteit en wil waarden en overtuigingen, die in de gemeenschap leven, onbevooroordeeld met elkaar laten samenkomen.

Zij ziet dit als **een verrijking** voor de gehele schoolbevolking.

3. Democratisch

De school is het product van de fundamenteel democratische overtuiging, dat verschillende opvattingen over mens en maatschappij in de gemeenschap naast elkaar kunnen bestaan.

4. Socialisatie

De school leert jongeren leven met anderen en voedt hen op met het doel hen als volwaardige leden te laten deelnemen aan een **democratische en pluralistische samenleving**.

5. Emancipatie

De school kiest voor emancipatorisch onderwijs **door alle leerlingen gelijke ontwikkelingskansen te bieden overeenkomstig hun mogelijkheden**. Zij wakkerd zelfredzaamheid aan door leerlingen mondig en weerbaar te maken.

6. Totale persoonlijkheid

De school erkent het belang van onderwijs en opvoeding. Zij streeft een harmonische persoonlijkheidsontwikkeling na en hecht evenveel waarde aan **kennis, inzicht, competenties en attitudes**.

7. Gelijke kansen

De school treedt compenserend op voor kansarme leerlingen door bewust te proberen de **gevolgen van een ongelijke socio-economische status om te buigen**.

8. Medemens

De school voedt op tot respect voor de eigenheid van elke mens. Zij stelt dat de eigen vrijheid niet kan leiden tot de aantasting van de vrijheid van de medemens binnen een gezonde leefomgeving.

9. Europees

De school brengt de leerlingen de gedachte bij van het Europese burgerschap en vraagt aandacht voor **het mondiale gebeuren en het multiculturele gemeenschapsleven**.

10. Mensenrechten

De school draagt de beginselen uit die vervat zijn in de **Universele Verklaringen van de Rechten van de Mens en van het Kind**, neemt er de verdediging van op. Zij wijst vooroordelen, discriminatie en indoctrinatie van de hand.

1.3. Visie op basisonderwijs

Het is duidelijk dat de fundamentele uitgangspunten (**1.2**) die het schoolbestuur vastlegt, dienen als referentiekader voor de ontwikkelingsdoelen en eindtermen, als minimaal verplicht na te streven en/of te bereiken einddoelen. OVSG oordeelt dat de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen een rijk kader bieden voor het creëren van kwalitatief onderwijs in de basisschool. In de uitgangspunten bij de ontwikkelingsdoelen en eindtermen voor het basisonderwijs wordt uitgegaan van een aantal fundamentele elementen in de ontwikkeling van kinderen.

Deze elementen situeren zich in **drie ontwikkelingsvelden**:

1.3.1. de **basissenmerken** die de kern vormen:

- ✓ het beschikken over een positief zelfbeeld
- ✓ gemotiveerd zijn
- ✓ zelf initiatief nemen

1.3.2. de **algemene ontwikkeling** dat doelen omvat van meer algemene aard. Deze doelen zijn zowel in leergebieden als in leergebiedoverschrijdende thema's impliciet of expliciet terug te vinden.

- ✓ kunnen communiceren en samenwerken
- ✓ zelfstandigheid aan de dag leggen
- ✓ creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld
- ✓ zelfgestuurd leren

1.3.3. de **specifieke ontwikkeling** dat doelen omvat waarvan men de inhoud kan ordenen volgens leergebieden die in het onderwijs meer specifiek aan de orde zijn:

- ✓ lichamelijke opvoeding
- ✓ muzische vorming
- ✓ taal (Nederlands, Frans ...)
- ✓ wereldoriëntatie
- ✓ wiskunde

Deze drie ontwikkelingsvelden zijn geënt op “de wereld” in zijn ruime betekenis. Het is de werkelijkheid waarin het kind gaat functioneren. Het kind leert de werkelijkheid begrijpen, wordt vaardig en ontwikkelt **een positieve houding**.

Kwaliteit voor een school betekent echter meer dan de mate waarin en de wijze waarop doelen worden gerealiseerd. **De kwaliteit van een school uit zich op de eerste plaats in het dagelijks pedagogisch klimaat, het samenlevingsmodel dat de school uitbouwt, de leef- en werkcultuur die er heerst.** De kwaliteit heeft met andere woorden alles te maken met dit pedagogisch project dat het schoolbestuur vooropstelt en dat samen met de schoolgemeenschap concreet vorm krijgt.

Vanuit dit pedagogisch project werkt het lerarenteam op zodanige wijze aan de realisatie van de vooropgestelde doelen, dat er recht wordt gedaan aan de **kenmerken van goed basisonderwijs**.

Deze kenmerken van goed basisonderwijs cfr de visie basisonderwijs bij de OVSG-leerplannen zijn:

- ✓ **samenhang**
- ✓ **totale persoonlijkheidsontwikkeling**
- ✓ **zorgverbreding**
- ✓ **actief leren**
- ✓ **continue ontwikkelingslijn**

Een concrete uitwerking van deze kenmerken van goed basisonderwijs is terug te vinden in de brochure “**visie zorg 30.09.2009 van de SG 1080**” en update.

2. ORGANISATIE VAN DE SCHOOL EN INDELING IN LEERLINGENGROEPEN

2.1. Aanwending van het lestijdenpakket

Aan de hand van het lestijdenpakket organiseert het schoolbestuur onder eigen verantwoordelijkheid en in overleg met alle actoren de school zo dat er in functie van de krachtlijnen uit het pedagogisch project kan voldaan worden aan de specifieke noden en behoeften.

Het schoolbestuur legt onderstaande principes vast met betrekking tot haar organisatie. Deze principes dienen dan jaarlijks als uitgangspunt voor de concrete aanwending van het lestijdenpakket:

- ✓ maximale groepsgrootte conform het capaciteitsdossier
- ✓ mogelijkheden splitsingscriteria voor de kleuterschool en de lagere school
 - indeling volgens geboortjaar
 - indeling volgens gemengde leeftijdsgroepen
 - indeling volgens individueel niveau
 - kwalitatief gelijke klassen
- ✓ invulling van de SES-lestijden volgens de schoolspecifieke noden
- ✓ streven naar een min. aantal lestijden lichamelijke opvoeding per groep
- ✓ inrichten van het min. verplicht aantal lestijden levensbeschouwelijke vakken
- ✓ mogelijk maken van overleg en teamwerk tijdens kindvrije lestijden
- ✓ invulling van de puntenenveloppe voor dirco, ICT, zorg, administratieve medewerker
- ✓ overdragen van lestijden in functie van de schoolspecifieke noden
- ✓ verdelen van de lestijden/uren ten laste volgens de schoolspecifieke noden

2.2. Indeling in leerlingengroepen

Voor het indelen in leerlingengroepen in de kleuterschool opteert het schoolbestuur voor (gemengde) leeftijdsgroepen.

Voor het indelen in leerlingengroepen in de lagere school opteert het schoolbestuur voor het leerstofjaarklassensysteem.

Dit leerstofjaarklassensysteem kan doorbroken worden op basis van volgende criteria:

- ✓ Interne klasdifferentiatie: homogene of heterogene (naar vorderingen) leerlingengroepering onder leiding van de klastitularis of leden van het zorgteam
- ✓ Klas- of groepsdoorbrekend werken (vaste of wisselende groepen per schooljaar):
 - volgens interesse, mogelijkheden of behoeften
 - voor één of meer leergebieden
 - voor gezamenlijke activiteiten bv. projectwerk, atelierwerking, uitstap, peer tutoring, event, ...

Het is evident dat ook een combinatie van verschillende criteria kan worden gehanteerd en dat de onderwijsorganisatie flexibel wordt toegepast. Cfr Visietekst 'Onderwijstijd: van lestijd naar leertijd'

3. EVALUATIE EN RAPPORTERING

Het schoolbestuur bepaalt hier op welke wijze ze de leerlingen evalueert en hoe ze daarover rapporteert.

Evaluatie is het totale proces van het verzamelen van informatie, het uitspreken van een beoordeling (interpretatie), het nemen van een beslissing en het rapporteren.

3.1. Evalueren

- ✓ De evaluatie kan gebeuren op leerlingniveau (individuele evaluatie van vorderingen + individualiseren van het aanbod), op klasniveau (leerlingen t.o.v. de klas, het didactisch handelen), op schoolniveau (bijv. doorstroming van de leerlingen, aandacht voor zorg binnen de school).
- ✓ Er is **aandacht voor evaluatie van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes en er wordt rekening gehouden met de mogelijkheden, talenten ...van elk kind.**
- ✓ Proces- en productevaluatie - i.f.v. het bereiken van doelstellingen/leerplandoelen conform ODET - door de klastitularis/de leden van het zorgteam opgenomen, vullen mekaar aan en hierover wordt met de leerling continu gereflecteerd.
- ✓ De leerlingengegevens a.d.h.v. observaties, toetsen, testen, zelfevaluatie, ... worden (digitaal) verzameld in het leerlingendossier met aandacht voor **transparantie**.
- ✓ Deze gegevens worden gebundeld om het leerproces van de leerling bij te sturen, om het didactisch handelen van de leraar erop af te stemmen, om gepaste zorg te bieden, om een eindbeslissing te nemen (oriëntering), om ouders te informeren,
- ✓ De evaluatiegegevens besproken op het zorgteamoverleg, op het MDO, op de klassenraad worden bekeken met de ouders, desgevallend met de leerling.

3.2. Rapporteren

- ✓ De rapportering geeft duidelijk en overzichtelijk op basis van de leerdoelen de vorderingen van de leerling weer en is gericht aan de ouders en de leerling
- ✓ De rapportering beoogt enerzijds het bijsturen van het onderwijsleerproces en anderzijds het nemen van een gedragen eindbeslissing
- ✓ De rapporteringweergave loopt uniform doorheen de school
- ✓ De rapportering is bedoeld om informatie te verschaffen en om communicatie mogelijk te maken

4. VOORZIENINGEN VOOR LEERLINGEN MET EEN HANDICAP OF DIE LEERBEDREIGD ZIJN, INCLUSIEF DE SAMENWERKINGSVORMEN MET ANDERE SCHOLEN VAN GEWOON EN/OF BUITENGEWOON ONDERWIJS.

4.1. Voorzieningen voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn.

Het schoolbestuur legt volgende principes vast die ze hanteert om dergelijke leerlingen optimale kansen te bieden.

4.1.1. Materiële toegankelijkheid;

- ✓ De schoolgebouwen worden voor leerlingen met een handicap toegankelijk gemaakt mits noodzakelijke haalbare aanpassingswerken. Bij nieuwe schoolgebouwen wordt dit initieel opgenomen.
- ✓ Indien nodig zal de school contact opnemen met GON om kinderen met een handicap materieel gezien te kunnen opnemen (cfr. bv. OM OND/II/2.3/TM van 10-06-1996 - Gemeenschappelijk deel - Geïntegreerd onderwijs: Procedure tot het bekomen van de financiering van speciale onderwijsleermiddelen voor leerlingen met een handicap in het gewoon onderwijs).

4.1.2. Pedagogische toegankelijkheid;

- ✓ Zorgverbredende maatregelen door de school:
 - op schoolniveau: overdracht leerlinggegevens, inzage in kindvolgsysteem,...
 - op klasniveau: functionele begeleidingsinterventies, differentiatiemogelijkheden,...
- ✓ Om het onderwijs aan leerlingen met een handicap te optimaliseren komt de school haar inspanningsverplichting - eventueel i.s.m. externe partners (CLB, logopediste, revalidatiecentrum, GON,...) - na om een gepaste pedagogisch-didactische aanpak aan te bieden

4.2. Samenwerkingsvormen met andere scholen van gewoon onderwijs en/of buitengewoon onderwijs.

Het schoolbestuur steunt samenwerkingsvormen voor de personeelsleden van de SG 1080 als netwerken, overleg, hospiteerbeurten, deelname aan events,...met als bedoeling uitwisseling van expertise.

Samenwerking tussen scholen voor gewoon en scholen voor buitengewoon onderwijs is o.m. mogelijk in het kader van het geïntegreerd onderwijs (GON) (omzendbrief GD/2003/05 – publicatiedatum 11/09/2003) en draagt eveneens bij tot het verruimen van expertise.

Het schoolbestuur stimuleert het uitbouwen van samenwerkingsverbanden met hoger (universitair) onderwijs wat een meerwaarde vormt voor alle betrokken partners.

5. DE WIJZE WAAROP DE SCHOOL VIA HAAR ZORG- EN GELIJKE ONDERWIJSKANSENBELEID WERKT AAN DE OPTIMALE LEER- EN ONTWIKKELINGSKANSEN VAN AL HAAR LEERLINGEN.

5.1. Fundamentele uitgangspunten

De school legt de focus bij de ontwikkeling van het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op onderstaande fundamentele uitgangspunten van het pedagogisch project:

- ✓ Diversiteit
- ✓ Totale persoonlijkheid
- ✓ Gelijke kansen

5.2. Contextgegevens

- ✓ Historisch

Door de ligging aan het kanaal van Charleroi naar Brussel groeide Sint-Jans-Molenbeek reeds in de eerste helft van de **19e eeuw** uit tot **industriële gemeente grenzend aan Brussel**. Een gedeelte van de industrie, namelijk het havengebied ging vanaf het einde van de 19e eeuw verloren doordat de stad Brussel dit gebied annexeerde.

In de **20ste eeuw** begon de industriële achteruitgang van Molenbeek. De industriële bedrijvigheid werd stilaan verschoven naar het Noorden en vestigde zich aan het kanaal van Willebroek. Gronden en woningen daalden in waarde.

Door het industrieel verval na de Eerste Wereldoorlog begon de ontvolking van de aan de stad Brussel grenzende wijken. Dit werd pas gecompenseerd vanaf de jaren '60 door de aanleg van nieuwe woonwijken in het toen nog landelijke westen van de gemeente. In 1990 werd deze expansie gestopt waardoor er nog wat bos en weiden over zijn in Molenbeek, denk hierbij aan het Scheutbos.

Molenbeek is van oudsher een gemeente die door zijn nabijheid bij Brussel en industrie arbeidskrachten aantrekt. Denk hierbij aan de beschikbare ruimte, de vervoermogelijkheden, het feit dat er op het Molenbeeks grondgebied grote verkeerswegen liepen. Brouwerijen, La Fonderie, kanaalnijverheid, Delhaize, aanleg van de Metro waren de voornaamste plaatsen van tewerkstelling. Eerst kwamen de arbeiders uit het arme Vlaanderen, later volgde migratie uit Italië en Spanje.

Hierna trok Molenbeek de Marokkaanse en Turkse gastarbeiders aan en kende Molenbeek de migratie uit de ex-Oostbloklanden en vluchtelingen vanuit heel de wereld. Molenbeek heeft een aantrekkingskracht omdat er betaalbare woningen zijn in de nabijheid van Brussel. Het toenemend aantal migranten bracht een witte vlucht naar de rand met zich mee.

Het project 'Samen naar School in de Buurt' streeft er sinds 2008 naar dat Nederlandssprekende ouders gezamenlijk de weg vinden naar concentratiescholen die kwaliteitsvol onderwijs bieden.

Vandaag de dag worden grote stedenbouwkundige en sociale projecten, handelsprojecten en projecten inzake immobiëlen uitgevoerd of voorbereid (KBC, Tour et Taxis, nieuwe appartementsgebouwen/loften langs het kanaal,...). Hierdoor zou Sint-Jans-Molenbeek de **21ste eeuw** op een nieuwe basis moeten kunnen ingaan en een samenhangend geheel worden dat, zonder dat hierbij het glorierijke industrieel verleden verloren zou gaan, zich in de toekomst resoluut zal kunnen richten op **het welzijn van al zijn inwoners**.

✓ Geografisch

Sint-Jans-Molenbeek (Frans: *Molenbeek-Saint-Jean*) of kortweg Molenbeek is een plaats en gemeente in het westen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Sint-Jans-Molenbeek ligt aan de Zenne, die werd overwelfd, en aan het kanaal Charleroi-Brussel; de **Molenbeek** stroomt door de gemeente. De gemeente kent de laatste jaren een sterke bevolkingsaangroei en telde op 01.10.2012 95469 inwoners waar dit er in 2000 nog maar 71.000 waren. Molenbeek is een industrie- maar vooral een woongemeente. De gemeente grenst met de klok mee aan Sint-Agatha-Berchem, Koekelberg, Jette, Brussel (zowel Laken als de kernstad zelf), Anderlecht en in het uiterste westen aan het Vlaamse Dilbeek.

Onze leerlingen worden hoofdzakelijk gerekruteerd uit het dichtbevolkte Sint-Jans-Molenbeek (opp. 5,9 km). De spoorweg splitst de gemeente geografisch in enerzijds '**hoog Molenbeek**' met scholen Paloke & Tijn en anderzijds '**laag Molenbeek**' met scholen Windekind, Windroos & Regenboog (Maritiemwijk). Hoog Molenbeek wordt gekenmerkt door een stedelijk karakter met nieuwere en residentiële wijken, brede lanen omgeven door groen, minder werkloosheid, minder actieve organisaties. In laag Molenbeek vallen volkse wijken op met kleurrijke winkeltjes waar altijd een drukte heerst, te weinig speelruimte, een beperkte scholingsgraad, een hoge graad van werkloosheid, veel actieve organisaties.

✓ Economisch

Het gemiddeld jaarlijks inkomen bedraagt € 9773 per inwoner van Molenbeek en dit ligt **37,1% onder het nationaal gemiddelde** (2009).

Er heerst een hoge graad van werkloosheid: 31,5% werkloosheid waarvan 46% minstens 2 jaar en 69% minstens 1 jaar, waarbij 41% van de kinderen jonger dan 18 jaar leeft in een gezin zonder inkomen.

Een groot percentage van de gezinnen huurt een woning wat betekent dat deze gezinnen geen/weinig geldreserve hebben.

Vermits de scholen in laag Molenbeek een weerspiegeling zijn van de buurt, betekent dit dat het merendeel van de kinderen in **kansarmoede** leeft.

De kinderen leven bovendien niet alleen in kansarme gezinnen, maar bezitten ook niet het Nederlands als thuistaal en een groot deel van de moeders zijn laaggeschoold.

✓ Gevolgen ... een hele uitdaging

De leerlingen zijn voornamelijk anderstalig, van allochtone origine met een sterk overwicht aan moslimkinderen waarbij een aantal onder hen in kansarmoede leeft. De **omgevingstaal** is niet het Nederlands maar het Frans. Bovendien valt een gebrek aan een duidelijk opvoedingskader bij een aantal op, alsook een gebrek aan verdraagzaamheid en respect, naast een tekort aan kennis van de wereld, culturele bagage, bewegingskansen, geen praatcultuur, geen leescultuur, ... en een zichtbaar gemis aan stimulansen, aan uitingsmogelijkheden, sociale vaardigheden. Kenmerkend is ook de gedragsproblematiek met een overheersend gevoel van agressie. Dit in combinatie met een nijpend capaciteitsprobleem gepaard gaande met een ingewikkelde aanmeldingsprocedure waardoor kansarmen soms uit de boot vallen, vraagt om infrastructurele uitbreiding op korte/middellange termijn, denk hierbij ook aan het schrijnend tekort aan turnzalen.

De hoofdstedelijke context waarin de leerlingen opgroeien biedt uiteraard wel enorm **veel leerkansen**, denk bijv. aan de talloze culturele mogelijkheden.

De scholen dienen bijgevolg naast het cognitieve aspect, zeer belangrijk omwille van overwegend **schoolse leerachterstand**, bijzonder veel aandacht te besteden aan de **socio-emotionele ontwikkeling** van de kinderen. Omwille van hogergenoemde leerlingenkenmerken/ouderkenmerken genereren de scholen **een aanzienlijk percentage SES-lestijden**. Voor de aanwending van de SES-lestijden verdienen preventieve & remediërende aanpak van de **taalachterstand** enerzijds en verhogen van de **ouderbetrokkenheid** anderzijds bijzondere aandacht. Acties als opvolging van op tijd op school komen en luxeverzuim dringen zich op in het kader van het optimaal gebruik van de onderwijstijd. Ook bij het nadenken over de **visie op huiswerk** wordt in de mate van het mogelijke rekening gehouden met beperkingen van de huidige leerlingenpopulatie. Nogal wat schoolveranderingen tijdens de schoolloopbaan vormen een extra struikelblok.

In Sint-Jans-Molenbeek zijn sinds oktober jl. 2 BredeSchoolcoördinatoren tewerkgesteld, één voor nieuw Molenbeek en één voor oud Molenbeek die in samenspraak met partners een krachtige en bredere leeromgeving trachten te creëren. (meer informatie via de 2 BredeSchoolcoördinatoren)

De rijkdom die diversiteit met zich meebrengt, houdt in dat bij de selectie van de personeelsleden van de SG 1080 – niet evident omwille van een **aanhoudend lerarentekort** waarbij **basiszorg in het gedrang** komt - positief omgaan met diversiteit' hoog in het vaandel wordt gedragen.

De laatste jaren worden we eveneens geconfronteerd met het moeilijk vinden van leraren met grondige kennis van de Franse taal, gelet ook op een aanzienlijke instroom van leraren van buiten Brussel.

Het **verloop van leraren**, nefast voor het bewaken van de continuïteit, betekent voortdurend een extra zoektocht naar en zware investeringen in nieuwe personeelsleden. Een aantal beginnende leraren verlaat doelbewust Molenbeek na enkele schooljaren om met een waardevolle rugzak aan o.m. pedagogisch-didactische bagage dichterbij huis aan de slag te gaan omwille van het toenemend mobiliteitsprobleem en een storend onveiligheidsgevoel . **Afwezigheden** van personeelsleden mede tengevolge van moeilijke werkomstandigheden, vervrouwelijking van het schoolteam,... bemoeilijken ook het consequent uitvoeren van gemaakte werkafspraken.

5.3. Zorgbeleid conform “visie zorg 30.09.2009 van de SG 1080” en update

De uitbouw van een zorgbeleid in een school veronderstelt steeds het uitvoeren van zorgtaken op **3 niveaus: school, leraar, leerling**.

5.3.1. De coördinatie van alle zorginitiatieven op het niveau van de school en in voorkomend geval van de scholengemeenschap

De directeur en de zorgcoördinator dienen als coördinatoren van het zorgbeleid de samenhang van de zorgtaken op deze 3 niveaus bewust te stimuleren en zelf waar te maken.

Zorgbeleid is een zaak van het hele schoolteam, waarbij binnen dat team een aantal specifieke taken worden uitgevoerd die het zorgbeleid in de school richting geven, stimuleren, professionaliseren.

Alle acties binnen het zorgbeleid worden aangestuurd door het zorgteam o.l.v. de directeur en de zorgcoördinator, staan in het kader van **het zorgcontinuüm**** en respecteren de principes van **het handelingsgericht werken**.

De zorgcoördinator voert het takenpakket uit opgenomen in de individuele functiebeschrijving conform het lokale evaluatiereglement.

Het aantal beschikbare uren, de specifieke noden van de kinderen en de aanwezige deskundigheid in het lerarenteam zijn richtinggevend voor de vormgeving in de school en in de scholengemeenschap.

Het is belangrijk dat de school, scholengemeenschap en alle betrokkenen continu nadenken over het zorgbeleid dat wordt uitgebouwd op basis van de daartoe beschikbare middelen en kaderend binnen dit pedagogisch project. Bijsturing na reflectie i.f.v. kwaliteitszorg verdient de grootste aandacht. Aan de scholengemeenschap wordt een puntenenveloppe voor het zorgbeleid toegekend. De scholengemeenschap maakt afspraken over het zorgbeleid in de scholen en reflecteert hierover. Tevens wordt een personeelslid aangeduid in het ambt van zorgcoördinator als aanspreekpunt voor de overheid met betrekking tot de kleuterparticipatie binnen de scholengemeenschap.

In het kader van **het Gelijke Onderwijskansenbeleid** worden de SES-lestijden toegekend op basis van enerzijds anderstaligheid en anderzijds armoede-indicatoren. De school brengt per onderwijsniveau de leerlingenkenmerken in beeld. Zo stelt de school vast in welke mate zij haar beleid moet richten op een combinatie van meertaligheid en kansarmoede.

Een beleid enerzijds gericht op het **omgaan met meertaligheid** met focus op taal in de klas, taal op school en taal als communicatie en anderzijds op **kansarmoede** waarbij heel wat factoren een rol spelen: de thuissituatie, de opleiding van de ouders, de onderwijsgerichtheid van de ouders, het cultureel kapitaal (taalgebruik, sociale vaardigheden, vrijetijdsbesteding, opvattingen en aspiraties, levensstijl, consumptiepatronen, taalvaardigheid)

Deze combinatie vergt een doordachte aanpak qua onthaal van leerlingen en ouders, klaspraktijk, communicatie met ouders, ...

Een geïntegreerd beleid

De weloverwogen keuzes gemaakt binnen het zorgbeleid en het gelijke onderwijskansenbeleid worden op een geïntegreerde en planmatige wijze gerealiseerd (op school-, leraren- en leerlingenniveau) en op regelmatige basis geëvalueerd en bijgestuurd na grondige reflectie.

5.3.2. Het coachen/ondersteunen van het handelen van het onderwijzend personeel

Vanuit **een gedeeld leiderschap** wordt de **interne kwaliteitszorg** continu bewaakt. Hierbij werken alle betrokkenen mee aan een stevige preventieve basiszorg volgens de principes van het handelingsgericht werken.

De leraar maakt het verschil met oog voor:

- ✓ een veilig klasklimaat
- ✓ professionele, didactische aanpak op maat van het kind
- ✓ goed pedagogisch handelen
- ✓ hoge verwachtingen tav elk kind
- ✓ diversiteit
- ✓ (kans)armoede

Overleg en reflectie maken de draagkracht van de leerkracht groter. **Innoveren en bijscholen** is een evidentie.

Het **effect van alle acties** met betrekking tot het bereiken van doelstellingen/leerplandoelen conform ODET wordt op korte en lange termijn **gemeten**.

Vanuit observaties, testen, gesprekken, overleg, klasbezoeken, nascholingen,...stelt de leraar sterktes en zwaktes vast van waaruit prioriteiten worden gesteld om "SMARTI" te werken. Evaluatie/ reflectie en bijsturing van acties is een continu proces in het kader van effectmeting.

5.3.3. Het begeleiden van leerlingen

De school volgt volgende principes van de leerlingenbegeleiding:

- ✓ Begint met excellent **onderwijs**.
- ✓ Omvat alle initiatieven die leerlingen ondersteunen in hun **totale persoonlijkheidsontwikkeling**.
- ✓ Is de verantwoordelijkheid van de **school in samenwerking met alle actoren** (school, CLB, Pedagogische Begeleidingsdienst) en partners (ouders, welzijn, gezondheid, gezinswerking ...).
- ✓ Steunt op 3 pijlers:
 - het begeleiden van het **leerproces**;
 - het begeleiden van de **schoolloopbaan**;
 - het begeleiden van de **sociaal-emotionele ontwikkeling**.
- ✓ Zorgt voor **alle leerlingen**.

Hierbij worden **handvatten tot reflectie** aangereikt

1. Leerlingenbegeleiding is **participatief**. Ze doet beroep op de verantwoordelijkheid van iedereen die bij de leerling betrokken is. Deze gedeelde bekommernis vertaalt zich in een geïntegreerde leerlingenbegeleiding. Systematisch overleg, constructieve communicatie en samenwerking tussen alle actoren en partners vormt de kern van leerlingenbegeleiding.
2. Leerlingenbegeleiding verloopt doelgericht, planmatig en gefaseerd. Het **zorgcontinuüm**** is een referentiekader om leerlingenbegeleiding vorm te geven en inhouden en verantwoordelijkheden vast te leggen.
3. Leerlingenbegeleiding bekijkt de leerling in zijn **context** met aandacht voor de wisselwerking tussen de leerling en zijn omgeving en hun wederzijdse beïnvloeding.
4. Leerlingenbegeleiding gaat uit van het belang van de leerling. Ze benut de mogelijkheden en de **positieve factoren van de leerling en zijn omgeving**. Leerlingen bevragen en samen zoeken naar gepaste ondersteuning is essentieel.
5. Leerlingenbegeleiding realiseren die **functioneel, effectief en efficiënt** is, vraagt structurele keuzes op schoolniveau.
6. Leerlingenbegeleiding doet beroep op de **professionaliteit van het schoolteam**. Elk teamlid gaat tijdens het onderwijsleerproces doelgericht om met de verschillen tussen de leerlingen.
7. Leerlingenbegeleiding spreekt de deskundigheid van het **CLB** aan. Deze deskundigheid situeert zich op het vlak van informatie verschaffen, vraagverheldering, gegevensverzameling, diagnosestelling en kortdurende begeleiding. Het CLB vervult tevens de draaischijffunctie **met partners vanuit welzijn, gezondheid en gezinswerking**.
8. Leerlingenbegeleiding doet een beroep op de **draagkracht van de school**. Een goed uitgebouwde leerlingenbegeleiding versterkt de draagkracht en herkent en erkent tegelijk de grenzen ervan.

Continuüm van zorg op school

